

NYERGES GÁBOR ÁDÁM

Féltáv

(RÉSZLET A *MIRE EZ A NAP VÉGET ÉR* MUNKACÍMŰ, KÉSZÜLŐ REGÉNYBŐL)

Most, hogy lassan féltávhoz érünk, kezdte csiripelni Osztályfőnök ünnepi tekintettel. Ez lehet az a hangfrekvencia, vélték e tekintet címzettjei, amelyen jószándékú óvónők beszélnek „speciális” gyerekekkel, legjobb meggyőződésű járókelők szólítanak meg szerintük átsegítésre váró vakokat a zebra közeledtével. Amivel joviális szociális munkások hajléktalanokhoz közelítenek, kezükben takaróval, szendvicsekkel, meleg teás termoszokkal. Az, amelyikért egyszerűen nem lehet nehezteni, amelyre megengedhetetlen nem mosolyogva reagálni, akkor is, ha görcsben állnak az ajkak, vagy ha koncentráció feszíti őket, netán más irányba terelné az ember jóindulatát, tegyük föl, egy üszkösödő láb, vagy mint ekkor, közelgő, gyomortájt szorongató és légszomjért felelős témazárók és jegyzárások közeledte, netán a teljes, nagy, gőzölgő és bűdös kupac kamaszkor gerincroppantó, fejfájdító, szünet nélküli nyomása.

Most, hogy lassan féltávhoz érünk, ami igen fontos mérőföldkő mindnyájunk számára, olyasmivel fogunk foglalatzkodni, ami mindennél fontosabb, így emiatt, most, úgy döntöttem, földrejzünk egy földrajzórát, és összevonjuk az osztályfőnökivel. Na, ilyenkor fontos a tekintet és a frekvencia, ami meggátolja, hogy kézerdő lendüljön a magasba, vagy bárki, akár csak bajusz alatt megjegyyezze, hogy ugye jól sejtik, a jövő heti földrajz tézé, amin nagyjából mindenki év végi jegye múlni fog, ami miatt, eddig úgy volt, hogy ezen a héten még átveszik az egész évi teljes tananyag, így volt megfogalmazva, *rázósabb részeit*, na, hogy az persze nyilván nem marad el. Hogy is maradhatna, jövő héten már jegyzárás. Ehelyett mindenki szociálisan fegyelmezett, és a szájúregekben kevés kivétellel, belső monológokban azért elhangzó kurvaanyázások és rohadnálármegek gondosan összeszorított fogak áthatolhatatlan páncéljának ütközve, erőtlenül hullnak vissza úgy toroktájra, majd immáron elholtan tovább zuhannak, egészen gyomormélyre.

Sziránónak meg, ekkor tudatosult benne csak igazán, a korábbi, első öt óra és azok közti szünetekben végbement tudatosulásokon felül, hogy a rohadt ménkű csapna bele az egészbe, pont erre a napra kellett elhatároznia ezt a hülyeséget. De ha egyszer úgy döntött, akkor már végigviszi.

Tehát ma dupla ófőórát tartunk, hogy legyen időtök jó alaposan meghányi-vetni a dolgot. Mosoly. Óvónőmosoly, szociális gondozó mosoly. *Először egy kis kérdőívet kaptok, de semmi aggodalom* (biztató nézés igyekszik kordában tartani a pánik még épp csak elszabadulni készülő, riadt macska púpozódó hátaként tarajosodó hullá-

mait), ez félig-meddig csak játék. Amolyan játékos önismereti „feladat”, mármint csak így, idézőjelek közt feladat. Ezeken a lapokon szerepel pár kérdés, amiket ugyan én írtam össze, de ezeket igazából ti teszitek föl magatoknak. Ne aggódjatok, senki sem fogja látni őket, no, nem mintha valami nagy titkokra kérdeznék rá, illetve kérdeznének rá magatoktól, csak hogy épp hogy vagytok, mi örömötök, bánatokat van épp, mi foglalkoztat épp titeket. Ezeket tehát én sem fogom megnézni, senki sem láthatja, csak majd ti. A következő órában pedig, arra kérlek titeket, hogy írjatok egy kis levelet (pillangógyorsaságú, vidám pislantások cirádázta, még biztatóbb nézés), mégpedig saját magatoknak, a jövőbe, Kedves Én! megszólítással. És, itt jön a legjobb része, hogy ezeket majd a ballagáskor kapjátok meg újra, a batyutokban, a fényképeink és egyéb, közös emlékeink mellett, hogy visszatekintve láthassátok, milyenek voltatok, milyen volt az életek a közös életünk féltávján. Osztályfőnök szemeinek örömkönny-megtartóképesége hovatovább eléri a maximumot, csordultig telve a meghatottságtól. Enyhe arcpír.

Nemcsak őrajta, hanem el-elszórtan már néhány lányos padban is, mint rozoga tavaszi szellő fújkászik végig girbegurba útján a szórványos, foghíjas izgatottság. Más padokban más bajszok alatt viszont már engednek a mégsem tökéletesen üzemelő fogpáncélok, s hangtalan, de pár méteres körzetben azért mégis hallható, fél-emberi frekvencián felcsendülnek fáradt, mélyről sóhajtott kurvaanyádok, anyád-picsáják, nabazmegek és jézusomok.

Sziránó még nem tudja, milyen spontán reakciót produkáljon.

Reggel ugyanis a furcsa elhatározással ment ma iskolába, hogy mint szak-tudásában megingathatatlan, virtuóz tudós, akár csak amolyan tét nélküli, bohó bolondozásból is, de ezúttal kivételesen saját magán hajt végre szigorúan csak egyetlen tanítási napra tervezett, röpke emberkísérletet. Nevezetesen, hogy mi lenne, ha aznap nem lenne semmi baja. Na persze nem úgy, ahogy oly régóta s oly hön vágyott rá, hogy tényleg és igazából, hanem inkább csak úgy próbaképpen. Azaz, frászt, fogta magát nagyobb fokú belső őszinteségre, egészen pontosan a látszat szintjén. Tehát, magyarról magyarra, Sziránó magyarjáról Sziránó még pontosabb magyarjára fordítva: ezúttal sem szóban, sem sóhajtásban, sem gesztusokban, de még arcrándulásaiban sem utal rá semmilyen módon és formában, hogy neki, épp neki, akinek a legtöbb van, mióta, úgy hírlík, réges-régen egy bizonyos szakállas alakot meglehetősen igazságtalanul feláldoztak a népek, szóval hogy épp neki, a legtöbbet szenvedő, s e legtöbb szenvedésében is legmagányosabbnak az égadta világon bármi baja volna. És ez még nem is csak a kísérlet lényege!, idáig jutott az újragondolásban, de tovább nem is lehetett, mert Osztályfőnök már gyanakvó aggodalommal pásztázta vagy fél perce, nagyjából olyan szemekkel, hogy csak nem valami baja van ennek a gyerkőcnek, amiért már percek óta, Osztály tagjai közül egyes egyedül csak merengőn mered a papírra, és még neki sem látott a játékos önismereti tesztnek. Osztályfőnök tétova derékmozdulataiból kiszámítható, hogy még nagyjából öt, legfeljebb tíz másodpercnyi intervallum a fennmaradó idő, amíg Sziránó

önszántából játékos önismeretbe kezdhet, mielőtt az legtapintatosabb mozdulataival, s anyainak szánt, szociális óvónőlépteivel, mintha csak a mennyből suhanó, jóviális angyal lenne, megindul a padja felé, s halkán, diszkréten megkérdezi, hogy ugye nincs valami baj? És akkor oda az egész, kurva, eleddig is túl fájdalmas, kár-bamenéshez, vesznihagyáshoz már bőven túl sok szenvedést okozó kísérlet. Hát, akkor lássuk.

1. *Hogyan indult a mai napom?*

Hogyan indult volna, beért a Világlegjobbba, és a világ szar volt, sötét, és magányos. Milyen is lehetne más egy Laurátlan világ? Illetve, ha még az lenne. Ha legalább elmarta volna tőle valami sötét erő, halál vagy, izé, annál sötétebb és véglegebb, per pillanat nem jutott eszébe. *Felébredtem.*, írta be válaszul, na, ezen találj fogást, a kurva anyádat, gondolta még hozzá, és ezzel szinkronban, mint valami élő tükör, a legszociálisabb óvónőangyalokat is kenterbeverő negédességű bájosollyal lohasztotta vissza a már épp helyéről felemelkedni készülő, hozzá suhanni, s őt bármi lelki árnytól megóvni igyekvő, de ennek elmaradta okán viszont most mintha némi halovány csalódottsággal visszamosolygó, hoppon maradt osztályfőnökét. Szóval, ha legalább olyan rómeósjúliásan, hogy minimum a sors és a végzet gaz összeesküvése állna közējük. De hát semmi ilyen, mert nincs olyan, hogy közējük. Csak ő van, na meg a magány. Meg, persze, Laura, egy másik, Sziránó számára elérhetetlen és bebocsátást nem, csak állandó, ingerlő betekintéseket, kukucsálásokat engedő, saját, külön bejáratú világban.

2. *Mi volt az első gondolatom ébredés után?*

Ez, amit fentebb már elkezdett gondolni, hogy akkor bár dögölne meg. Hogy ugyanis nem csel és árny, nem sors és csapás, gaz fondorlat, csak ő, csakis ő áll a saját boldogsága útjában. A lúdtalpa, a frizurája, a testmagassága, hogy hülyén tartja a kezét. Hogy nem egy divatos, zselézett hajú, epillált mellkasú, kigyúrt, szögletes fejű, négyzetes állkapcsú, üresfejű bálgúnár, aki nem hófehér farmerben és hozzá való ingben jár gyanúsán krokodilbőrből készültnek tűnő cipőben, férfias, márkás karórával a csuklóján (amit, gondolta fortyogva, ha mondjuk ilyen lenne, együgyűsége okán talán le se tudna olvasni). Mert ő csak egy ilyen fos, egy ilyen pattanásos, egy ilyen alaktalan, pingvinszerű, vagy nem is tudja, amorf lény, vagy ha nem is az, a lányok, vagy ha nem is mind (de biztos mind!), hát a Laura bizonyosan ilyennek látja, egy ilyen hímnős, de leginkább nemtelen, alaktalan, takonyszerű tál zselének, aki izzad nyáron (mint most is) a dögmegben, télen meg a kibírhatatlan fűtés és a pulóverviselés miatt, aki nem fehérítette filmsztárnyalátúra a fogát és nem két méter magas és nem kockás a hasa és nem dudorodik téglavastag bicepsz a felkarján. Szóval, összefoglalva, hogy tényleg, legalább érne véget ez, hogy ő ilyen és nem is lehet más. Hogy dögölne már meg végre, így tizenhat év, tehát százkilencvenvalahány hónap, tehát százkilencvenvalahányszor háromszázhatvanvalahány nap, szor hatvan percnyi értelmetlen, hiábavaló és főleg megalázó szenvedés után. Dögöljön

már meg. *Arra, hogy reggel van.*, írta be aznapi egyetlen vigaszforrásából újabb adagot magához véve.

3. *Kit szerettem volna elsőnek meglátni az utcára kiérve?*

A jó kurva anyádat mint megoldás egyre többször merült föl benne. Laurát, bazmeg, a Laurát. Vagy hát, nem is. Mert ha látja, most is látja, ott ül, pár padnyira tőle, az csak még rosszabb. Bár nem is, mert akkor legalább kukucskálhat abba a másik világba, az elérhetetlen boldogság oly távoli, elzárt édenkertjébe. De nem, mert az is csak a fájdalomra emlékezteti. Nem tudta eldönteni. *Két majmot, akik három ló hátán egyensúlyozva tartanak egy rozsmárt.*, erre jutott végül.

4 *A hét napjai közül melyik a kedvencem?*

Az, amelyiken egyszer végre meghal majd, hogy dögölne már meg. Kezdte zavarba ejtően önismétlőnek érezni magát. Rendben, kezdődjön hát a szokásos birkózás, az előre tudható kimenetelű meccs, következzen az ördög ügyvédje. (Közben beírta, hogy *Január.*) Tény és való, hogy nem ő az első reménytelen szerelmes a földön (de természetesen úgy és annyira, olyan örjítően és elepedően, olyan szenvedéllyel és fájdalommal, ahogy ő a Laurát, nyilván senki, szögezte le, befelé hadarva), akkor tehát ez azt jelentené, hogy neki csak pont annyira szörnyű, mint annak a sok-sok millió vagy milliárd magányosan élő és haló nyomorultnak, aki a világ kezdete óta élt és élni fog? Persze, szép próbálkozás az ördög ügyvédjétől, de egy nagy lófaszt. Mert, persze az sem egy Laura-szintű dolog, de ha legalább a barátai. A barátai. Az állítólagos barátai. Vagy, tudja mit, alkudozott sokadjára is végigalkudott forgatókönyve szerint, egyre csak hadarva magával, bármilyen barátok. De ezek? Ezek, akik felől – be sem bírta fejezni, hát hiszen ezért volt az egész rohadt, szaros mai kísérlet is.

5. *Ma először annak örültem, hogy...*

Ez könnyű: *Hogy kitölthettem ezt a remek kérdőívet, amitől végre megismerem önmagam. Eddig sötétségben éltem, de most végre fény gyúlt eddig tudatlan bensőmben, és rácsodálkozhattam... magamra! Szia Magam! Én Én vagyok. Hát Én is! Juhú, hát ez aztán a nagy öröm.* Elégedetten konstataálta, hogy néha, a szeme sarkából azért még rá-rásandítható osztályfőnöke elégedetten konstataálta, hogy az egyik kérdésre végre ennyit ír, nem csak egy-egy szót kanyarít.

6. *Melyik színt kedvelem a legjobban?*

Mindet. A színek az életem értelmei. De a cukrozott lazac se rossz. Ha kötelező választani, a halovány pirosaskézközdlet és a lilás dromedárganérózsaszínt. Mert hogy: kétszínű vagyok. Hovatovább kezdett jókedve lenni, ami pont ezen a napon, a szenvedés tervszerű elleplezésének minden szenvedések legszenvedéstelibb napján, a magány és cserbenhagyatás végeérhetetlen állapotában, igencsak bosszantó fejleményként hatott. Hogy terelje kissé a figyelmét arról, hogy, úgy érezte, kérdésről kérdésre jobban ráérez a válaszadás művészetének édesnél is édesebb ízére, visszatért inkább a cserbenhagyatáshoz meg effélékhez. Összegezve ugyanis az aznapi kísérlet lényegét, itt hagyta félbe még a teszt kiosztásakor, arra futott ki az egész,

hogy tegyen úgy tehát, mint akinek nincs baja, nagyvonalúan, szerényen és magának valóan (amilyennek, egyébként, amúgy is tartotta magát, még ha ez, úgy sejtette, állandó szerencsétlensége folyományaként nem is látszott annyira kívülről), hát most rátéve egy lapáttal nemcsak olyan lesz, hanem olyannak is fog látszani, nagy tűrőképességű, önzetlen grál lovagnak – hogy kiderüljön végre és valahára, egyszer és mindenkorra, hogyha valóban nemcsak ilyen lenne, de ilyennek is tűnne mások szemében, vajh megkérdéznék-e, akár csak egyszer is, hogy hogy van, nincs-e valami baja, minden rendben van-e vele. Ahogy másoktól (ő is, viszonzást hiába, vagy legfeljebb csak a felszínes udvariasság alapvető szabályai okán remélve) rendre. Kíváncsi-e rá valaki, bárki egyáltalán. Törődnek-e vele, akár csak minimálisan, annyira, amennyire, ha, lábadt újra könnybe a szeme, pedig ezen már, úgy hitte, az otthoni tervezetések három-négy hasonló alkalmával túl volt, érdeklí-e annyira ezeket az állítólagos barátait és egyéb, statisztább jellegű osztálytársait, mint egy elgázolt, döglődő madárfióka, amire, ha már segíteni nem is lehet, legalább rátaposnak, jaj, a könnyek, na jó, siettetten és érzéstelenítetten is magát egyszersmind, nehogy még nyíltzúni sírás legyen a vége pont ma, amikor színleg, lám, semmi se fáj, szóval amire legalább kegyelmezés gyanánt rátaposnak, véget vetve csillapíthatatlan szenvedésének. Van-e, létezik-e őiránta is legalább ennyi, minimális empátia és szolidaritás, odajön-e hozzá valaki, dob-e bárki levelet, legalább ránéz-e bárki együtt érzőn vagy mondjuk csak érdeklődve, hogy szevasz, Sziránó, élsz te még egyáltalán, bazmeg?

7. Azt szeretem a legjobban a barátaimban, hogy...

Na, ez kellett most pont, ez szépen betalált. *Hogy tapintatosan nem kuszálják össze az érzelmeimet AZZAL, HOGY LENNÉNEK. BAZMEG.* Ezen utolsó bazmeg felé már a leírása után, rögtön megindult a keze, hogy inkább, biztos ami biztos, átsatírozza, de, lám, idáig jutott, hogy már ez se számít. Ha mégis elolvassa, hát olvassa, lássa csak, adjon neki magatartás egyest, vagy akármi, az se érdekli. Neki már úgyis mindegy, a halál is már csak megváltás lenne, hát lássa csak, olvassa csak, egyszerre tébolyultszerű tűz lobbant (remélte) a szemében, a pillanat ezredrészéig el is játszva a gondolattal, hogy jelentkezik, aztán meg: Tanárnő, kérem, az enyémet tessék mégis elolvasni, mert mindenképp meg szeretném osztani önnel... BAZMEG. BAZMEG. BAZMEG. Kifújta a levegőt, valamelyest lehiggadt. Kisatírozta. Megbánta, elszégyellte magát. Beírta újra, de már kisebb betűkkel. Á, úgy meg már nem az igazi, nincs benne az első düh, megint átsatírozta, elkezdte harmadszor is írni, de ez már száználmas, állapította meg, na jó, vége a komédiának, átsatírozta a harmadik (félíg írt) nekifutást is, rátért a következő kérdésre.

8. Mostanában az bánt a legjobban, hogy...

BAZMEG. Írta be mégis az egygyel korábbihoz. Nem satírozott, ez akkor most már tényleg ott marad, pontum, már így is bőven túllihegte a kérdést. *Hogy nincs alkalmom több tanóra helyett ilyen fontos és épületes lelki dolgokkal foglalkozni, melyek segítségével jobban megismerhetjük önmagunkat.* A végeredmény, mármint a kísérle-

té, na, ezzel még adós volt magának, pedig, ha már virtúóz és szaktudásában megin-gathatatlan tudós módjára cselekszik az ember, az összegzés, az eredmények kiér-tékelése és a konklúziók levonása elmaradhatatlan részek.

9. *Melyik a kedvenc évszakom?*

Vízöntő.

10. *Milyenek látnak a többiek (szerintem)?*

Szóval a konklúziók. A konklúziók a következők. Sziránó láthatatlan. Sziránó nincs. Talán sohasem volt. Nemcsak, hogy nem kérdezik, hogy van, mi van vele, nem aggódnak érte, nem féltik, nem gyanakodnak rá, hogy talán (talán!) gyűlöli az egész szaros életét, ahogy van, de nem is szólnak hozzá. Semmit. A Cilke a harmadik szü-netben egyszer lelökte az uzsonnáját, ahogy rohant két pad között, akkor odaszólt, hogy *vigyázz már, te puttó faszparaszt*. Ez volt aznap az egyetlen bizonyíték a léte-zésére, más semmi. Ha nincs baja, azaz, ha úgy tesz, ha nem „sajnálattja magát”, mert bizonyára ezt gondolják róla, ilyenek látják a többiek, ha már végképp nem bír a benne fölgyűlt szenvedéssel és egyszer-egyszer felsóhajt vagy szomorúan néz, szóval ilyenek. Egy önsajnálató, érzélgős, nyámnyila szerencsétlenségnek. Ha nem sajnálatja magát, nem is sajnálják. Ha pedig nem sajnálják, akkor halványul-nak a kontúrjai, mint az időutazós filmekben, amikor a főszereplők élete visszame-nőleg, már a múltban veszélybe kerül, és elkezdenek kitörődni a saját életükből, el-kezdenek halványodni, előbb a fotókon, aztán a valóságban is, míg el nem tűnnek teljesen. És ő, ha mondjuk, még csak egyetlenegy napig folytatná tovább ezt a szín-játékot, valószínűleg el is párologna a föld színéről.

11. *Melyik a legjobb és legrosszabb tulajdonságom (szerintem)?*

Persze talán jobb is lenne úgy, eltűnni, visszamenőleg is, soha meg sem születni, hogy senki se emlékezzen rá. Úgyis utálja mindenki, sőt ami rosszabb, még utálni sem utálják, mert ahhoz egyáltalán emberszámba kéne venni, fel kéne figyelni rá, hogy ő is létezik. Most veszi észre, hát kihagyta a 10-est. Beírja visszamenőleg, hogy *Deréktól fölfelé Giancarlo Fisichella nőnek maszkírozva, lefelé pedig egy drogfüggő borz, aki Led Zeppelin-dalokat gitározik ukulelén*. Bár lenne valaki – amúgy is, de konkrétan valaki, lényegében bárki, rajta kívül bárki más, aki megérti, aki figyel rá, és akinek így most a pofájába vághatná, hogy látja, bazmeg, neki lett igaza, nem fon-tos ő senkinek, ha meg sem szólal, hát nincs is. A tulajdonságokhoz még beírja, hogy: *A legjobb, hogy tudok fa nélkül is fára mászni, a legrosszabb, hogy fával viszont nem, valamint, hogy nem vagyok elég emós, de már dolgozom rajta*. Szíve szerint még hozzáírt volna valami szellemeset, de hirtelen eddigi összes dühének minden ereje mintha a pillanat ezredrésze alatt váltott volna át ugyanakkora mértékű, de már bénító fáradtsággá. Meg már a kezét is összetintázta a sok felesleges satírozgatással.

12. *Milyen szeretnék lenni két év múlva, mikor ezt majd elolvasom?*

Halott. (Bazmeg.)